

Janik László

PALVOLIN II.

majdnem némajáték, három epizódban

Két férfi és egy nő ül egy szobában:

C erőteljes fiatal férfi

D nagydarab, beteg, idősebb férfi

E a NŐ

A színen egy asztal. Rendezői jobb oldalon ül C. Rendezői balon D, hátul E kötöget.

(C az asztalon levő sakktablát nézi, míg D bambán bámulja C-t. E az asztal mögött rendületlenül köt.)

C - Lépj!

(csend)

C - Lépj már!

(D felnéz C-re)

C - Lépj!

(D lép)

D - Nnna!

(C, E-hez)

C - Te mit kötsz?

E - Sálat.

(Ezek a párbeszéddek már többször elhangzottak. Ilyen, vagy hasonló formában.)

C - Milyet?

(E-t meglepi a kérdés.)

E - Tessék?

C - Azt kérdeztem, hogy milyen? Talán nem kérdezhetem meg, hogy milyen sálat kötsz?

E - De, csak eddig még, eddig... eddig... soha...

C - Most igen!

(C homlokát az asztal szélére támasztja, míg E és D csak nézik, majd hirtelen felkapja fejét.)

C - Nos?

E - Meleget, nektek.

D - Nekünk.

C - Nekünk.

(C a nő hasa felé bökve)

C - És neki?

(csend)

E - Neki is.

(A két férfi a nőre, majd egymásra bámul. Ez alatt a nő feláll, melljük lép és ráteszi kezét a fejükre. Így áll egy darabig, majd hirtelen megfordul. leül, és köt tovább. C a táblára néz, aztán lép. D ugyanígy. D-hez:)

C - Ettél már?

(D nyög)

C - Egyél!

(D lassan a széke alá nyúl, előhúzza a fazekat, aztán hirtelen kiveszi a kanalat és gyorsan enni kezd. C csak nézi meredten és közben úgy mozgatja a száját, mintha ő is enne. D újabb hirtelen mozdulattal visszadobja a kanalát a fazékba és azt az asztal alá.)

C - Nem eszel többet?

D - Nem!

C - Biztos?

D - Igen.

(C a táblára mered, majd lép. D ugyanígy. C felnéz a tábláról.)

C - Hívtad már őket?

E - Hívtam.

C - Hívd még egyszer!

E - Most?

C - Most.

(E feláll, a telegráfhoz megy és folyamatos SOS jelzéseket ad.)

C - Elég! Elég!

(E visszatér a helyére és újra kötni kezd. C lép, D szintén. C, D-nek:)

C - Te túlságosan figyelmetlen vagy az utóbbi időben. Túlságosan! Ezt én nem szeretem.

(D felemeli a kezét az asztal fölé és tétován néz, mire C megragadja, az egyik bábu fölé kényszeríti, hogy fogja meg azt, majd más helyre rakatja.)

C - Így!

(Ő is lép.)

C - Sakk!

(D közben végig C arcát bámulja.)

C - Lépj!

(C feláll, a szekrényhez megy, elővesz egy üveget és meghúzza. D az üveget bámulja és felemeli a kezét jelezvén, hogy ő is kér az italból, de C közben visszateszi az üveget

a szekrénybe. D még egy darabig a levegőben tartja a kezét, majd leejti maga mellé.

C

hirtelen megfordul.)

C - Na, mi lesz?

(D lép, C szintén.)

C - Matt! Na, lehet készülődni. Fürödni fogok!

(Megkezdődik a fürdési ceremónia. E leteszi a kötést és a paraván mögé megy.

Rövidesen nagy fazék vízzel tér vissza. D közben összepakolja a sakktáblát és az

asztalra helyezi a lavórt. C végig kitárt karokkal áll az asztal előtt, háttal a

közönségnek. E leveszi az ingét, mire C a lavór fölé hajol és mosdani kezd. Hol jobbra nyújtja ki a kezét szappanért, hol balra törülközőért.)

C - Kész! Borotvát, pamacsot!

(E felöltözteti, míg D mindent odavisz. C neki áll borotválkozni. E kiviszi a mosdótálat a paraván mögé, kiönti belőle a vizet és visszatér az üres edénnyel. Ezalatt D tartja a tükroét C-nek. C végig háttal áll a közönségnek.)

C - Gyerek, lesz?

(Hirtelen mind a hárman megmerevednek. Hosszú, kínos csönd. C leteszi a borotvát és megtörli az arcát. D tétován leteszi a tükroét az asztalra.)

D - Kicsit hűvös van.

(C mindent lemos a fazékban, majd visszatesz a szekrénybe.)

D - Nem fáztok?

(csend)

D - Én felveszem a palástomat.

(D határozatlanul elindul a láda felé.)

C - Nem!

(D megtorpan.)

D - Csak gondoltam...

(D kiviszi a fazekat, C hirtelen felkapja a fejét és úgy forgatja, mintha egy legyet követne a tekintetével.)

C - Darázs!

(D vissza.)

D - Hol?

C - Csend!

D - Ott!

C - Most arra ment!

D - Fölötted!

(C az asztalra mutat.)

C - Itt van! Itt van!

(D az asztalhoz ugrik és elkapja a „darazsat” mint egy legyet, de rögtön fel is üvölt.)

D - Áááááh!

(D rémülten nézi a kezét, míg C vadul ráront.)

C - Mit csináltál?

D - Megcsípett!

(C megragadja D-t és rázni kezdi.)

C - Te szadista barom! Te állat! Mit csináltál, te! Te! Te!

(E hirtelen közéjük ugrik, bár végig félre fordulva állt. C lerogy a székére és fejét a kezébe temeti. D továbbra is rémülten hajtogatja, miközben a kezét tapogatja:)

D - Megcsípett... meg... meg...

(D előveszi zsebkendőjét és a kezére tekeri. E melléje lép, elveszi a zsebkendőt és elviszi a paraván mögé. Kis idő múlva bevizezve hozza vissza és D kezére tekeri. E

leülteti D-t, majd homlokon csókolja. C-hez lép, őt is megcsókolja, végül az asztalhoz lép, kinyitja a sakktáblát, külön választja a fehér és a fekete bábokat, azután hátra megy a helyére, leül és újra kötni kezd.)

SÖTÉT

(D ül a jobb oldalon az asztal mellett, C hátul kötöget, E az asztal bal oldalán ül és nézi a sakktáblát.)

D - Lépj!

(csend)

D - Lépj már!

(csend)

D - LÉPJ!

(E lép)

E - Tessék!

(C-hez:)

D - Te mit kötsz?

C - Sálát.

D - Az jó. Az nagyon jó. És az a sál az... Szép... szép...

(D tétován a zsebébe nyúl, majd hirtelen meglepődik, lassan előhúzza a kezét, benne egy zacskó cukorka.)

D - Cukor!

(A másik kettő szintén meglepetten nézi, mintha már régen nem láttak volna cukorkát. D tétován E elé tartja a zacskót, aki kivesz egy szemet és nézegeti. D megkínálja C-t is, aki szintén kivesz egy szemet és azt rögtön be is kapja. E megnyalja, azután a zsebébe teszi. Mikor ezt C meglátja, kiveszi a cukrot a szájából és megpróbálja megtörölgetni, majd odanyújtja E-nek. D hasonlóan cselekszik a

többivel. E meglepetten elveszi a cukrokat és a zsebébe süllyeszti.)

D - Ettél?

(csend)

D - Egyél!

(E feláll, arrébb tolja a sakktáblát, majd felveszi a szék alól a lábast és az asztalra teszi aztán a szekrényből tányért, evőeszközt vesz elő. Leül az asztalhoz, megterít és enni kezd. Közben C köt, felkapja a fejét, C-re néz, C meg rá, de D elfordul.)

C - Mondani akarsz valamit?

D - Hívtad őket?

(C válasz nélkül felpattan, a telegráfhoz fut és telegrafál.)

C - Elég?

D - Elég.

(C visszatér és folytatja a kötést. E lép, D szintúgy. Csend. Majd a telegráf kattan egyet-kettőt, mire mindannyian megmerevednek, E és C a telegráfhoz fut és figyelik azt. D ezalatt háttal a telegráfnak, néz maga elé.)

D - Válasz?

(E kiviszi az edényeket.)

D - Húvös van.

(csend)

D - Fázom.

(csend)

D - Felveszem... Felveszem a palástomat. Tudjátok, melyiket?! Persze csak azért, mert fázom. Mi másért venném fel? Hehe-hehe! Mi másért? Nem igaz? Hehe! Na! Hehe! Hol van, hol van az... *(Közben a ládából mindenféle rongyokat hajigál ki.)* Hol az a nyavalyás palást? Az istenit! Hol az anyádban vagy? Hol a bűdös francban rohadsz? Áááh! Itt vagy! *(A palástot hirtelen teríti a vállára.)* Fáradj elő, drágám! Fáradj elő, kérlek! Így! Szép palást, jó palást!

(lép)

D - Matt!

(forgolódik, teljesen megifjodik)

D - Papapapalást! Pamm-pamm-palást!

E - Matt? Akkor fürödni fogsz. Fürödni akarsz!

(D megtorpan, maga elé rántja a palástot és szorítja.)

D - Nem...

(E feláll. Csönd.)

D - ...igen

(D lesújtva áll a szoba közepén, szorítja a palástot, míg C feláll, elrakja a sakktáblát és felrakja az asztalra a lavórt. Ez alatt E elmegy, és fazékban vizet hoz, megtölti a lavórt és el kezdi vetkőztetni D-t. Először óvatosan leveszi a palástot, a többi már könnyen megy. D a lavór fölé hajol, és hagyja, hogy E megmosdassa, és a végén megtörölje. Közben C odahozza a borotvát és a kellékeket, behabozza D-t, majd E megborotválja. Végül felöltöztetik, leültetik, és ráterítik a palástját. E kiviszi a mosdóvizet, közben C elteszi a borotválkozó eszközöket.)

D - Nem fáztok?

(C odalép D mellé, megcirógatja a fejét, majd visszaül a helyére kötni.)

C - Készen lesz nemsokára.

(Csend. E a szekrényhez megy, a tetejéről egy befőttes üveget vesz le, és kiveszi a benne lévő kisméretű ecsetet.)

E - Újra kéne festeni az ablakkeretet.

(csend)

E - Vagy valami mást is lehetne festeni.

(csend)

E - Mondjuk madarat...

(D és C felkapják a fejüket.)

D - Madarat...

(E visszateszi a szekrény tetejére az üveget, mire C újra kötni kezd.)

E - Nos?

D - Szép... szép vagy...

E - Ne!

D - Nem eszel?

E - Már ettem. Játsszunk!

D - Ne! Nem akarok játszani.

E - De játszani kell!

D - Nem! Nem!

(A telegráf hirtelen kattogni kezd, most többet koppant, mint az előbb, de most mind a hárman megfordulnak. Lassan egymásra néznek, majd C hirtelen felugrik, odasiet a telegráfhoz. Letépi a papírcsíkot, megnézi, majd csalódottan D elé dobja. D felkapja, megforgatja, majd maga mögé dobja és az asztalra borulva sírni kezd. E melléje lép, megcirógatja a fejét, azután felemeli az asztalról, egy cukorkát tesz a szájába, fejét a keblére vonja. Közben C feláll, és elkezd újból felállítani a bábokat.)

SÖTÉT

(Jobbra E, hátul D kötöget, bal oldalon C ül.)

E - Lépj!

(C lép)

E - Sálát kötsz?

(E feláll, D mögé lép.)

D - Igen.

E - Szép. Szép sál lesz és jó meleg.

D - Igen. Nekünk és neki.

E - Hívtad már őket?

D - Igen.

E - Hívd még egyszer!

(D a telegráfhoz megy és el kezd pötyögtetni, de még alig kattint néhányat, mikor)

E - Elég! Elég lesz.

(D visszatér a helyére és leül.)

E - Ettél már?

(C válasz nélkül felugrik, a szekrényhez szalad, elővesz egy kis lábast, abba rak magának a nagyból, majd habzsolva enni kezd.)

E - Jó étvágyat!

(Megszólal a telegráf. Már csak E és C veszi észre. E feláll, odamegy, de már le se tépi a szalagot.)

E - Ugye én jövök?

(C bólint, E áthajol a széken és lép. C befejezi az evést és elrámol, azután lép.)

C - Sakk!

E - Feladom.

C - De hiszen még...

(E erélyesen közbevág)

E - Feladom! Fürdeni fogok.

(E megfogja a lavórt és elmegy a paraván mögé.)

C - Inni kéne valamit!

(csend)

C - Jó lenne egy kis rum.

(E a paraván mögül)

E - Igyál!

(C a szekrényhez megy, előveszi az iménti üveget, és meghúzza. D hátra néz, felemeli a kezét, de C megissza az utolsó kortyot is. D leejti a kezét maga mellé. E a paraván mögül:)

E - Van még?

C - Nincs.

E - Legalább nem isztok többet.

(C az asztalhoz megy az üveggel és színes papírcsíkokat kezd ráragasztani, amikor megszólal a telegráf. D és C szemmel láthatóan nem veszik észre, bár elég sokat kattog. E azonban meglepetésében felborítja a paravánt. C felnéz, meglátja E-t, feláll, odalép, és felállítja. E hamarosan előjön és leül a helyére. El kezdi rendezni a bábokat, C segít.)

E - Lépj!

C - Tessék!

D - Mi lesz velünk?

E - Hallgass!

D - Félek.

(E, D mögé áll)

E - Hallgass! Hallgass!

(D sírva fakad)

E - Mit kötsz?

(TELEGRÁF...)

D - Sálát.

E - Milyen sálát?

D - Meleget, nekünk.

(A telegráf kis szünetekkel kattog.

E lassan hátranéz, majd visszafordul.

Sötét.

Fény - úgy állnak, mint amikor C fürdött.

Sötét.

Fény – D eszik.

Sötét.

Fény – E a kezét C és D fején tartja.

Sötét.

Fény – üres szín.

Sötét.

Fény – üres szín.

Sötét.

Fény –üres szín.

Sötét.

Fény – üres szín.

Sötét.

Közben végig kattog a telegráf.)